

Előfizetési árak:

helyben, kézbe borsóva:	
Egész évre	16 kor. — fill.
Fél évre	8 „ — „
Negyedévre	4 „ — „
Egy óra	1 „ 34 „
Egyes szám ára	8 fillér.

Vidékre, postán küldve:

Egész évre		18 kor. — fill.
Fél évre	9 „ — „	
Negyedévre	4 „ 50 „	
Egy óra	1 „ 50 „	

PÉCSI FIGYELŐ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Pécs, Mária-utca 1. sz. első emelet.

Kéziratot

vissza nem adunk

Hirdetések a legutányosabb árrban számítottak. Nyíltér sora 60 fillér.

Mit kívánnak a tisztviselők?

— Befejező közlemény. —

Írta: Harmath Domokos.

A további pontok ismertetését sem tudnám hitebben előadni, mint hogy idézem az emlékirat idevonatkozó részeit:

II. Az előléptetési viszonyok javítása.

Második kérelmünk az, hogy az 1893. évi IV. t.-cikk megfelelő kiegészítésével törvényben mondassék ki, miszerint minden állami tisztviselőnek, alkalmaztatásának helye és minőségére való tekintet nélkül, hacsak időközben nagyobb fizetési osztályba tartozó állásba ki nem neveztetnék, vagy különben elő nem lépne, a VIII—XI. fizetési osztályban három (3), a VI—VII. fizetési osztályban négy (4), a többi fizetési osztályban öt (5) év múlva a fizetési osztályának megfelelő magasabb, további három, négy, illetve öt év múlva — a mennyiben a fizetési osztályban három fizetési fokozat van — a fizetési osztálynak megfelelő legmagasabb fizetési fokozatába kell előlépnie; ha pedig a VII—XI. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők ezt a fizetési fokozatot is elérték és ettől számítva tíz év alatt magasabb fizetési osztályba sorozott állásra önhibájukon kívül eső ok nélkül ki nem neveztetnek, fizetésük tíz, minden további öt év után fizetésük öt százalékkal felérő s a nyugdíjba beszámítandó személyi pótlékban részesítendő.

Kérelmünk harmadik pontja a *szolgálati pragmatika*; — e tekintetben, a mennyiben pár évvel előbb az előző kormányhoz benyújtottuk a Keleti-féle kész munkát, igen könnyű lenne a megoldás, azért ennek alapelveit emlékiratunk a következő pontozatokban tárgyalja:

- A fegyelem, fegyelmi eljárás, fegyelmi hatóságok — a bírák és bírósági hivatalnokok kivételével — egységesen az összes többi állami tisztviselőkre nézve.
- A hivatali állások betöltésének módja, — az előléptetések és kinevezések (minősítés).
- A hivatalos kiküldetések és átköltözések alkalmával járó illetmények.
- A szabadságidőhöz való jog.
- A jutalmak, segélyek és kedvezmények.
- A tisztviselők kötelességei a titoktartásra, hűsége és engedelmességre stb.
- A tisztviselői állás összeférhetetlensége.
- A felügyelet gyakorlása.

Végül kérelmünk negyedik pontja oda irányul, hogy a *nyugdíjtörvény módosíttassék* a következőkben:

- Az 1885. évi XI. t.-cikk 36. §-a oda módosítandó, hogy az állami tisztviselő, altiszt, vagy szolga özvegyeinek nyugdíja a férj beszámítható javadalmazásának 2000 koronájáig annak 60 százaléka, azonfelül 100 koronánként 25 százalék legyen.
- Az idézett törvénycikk 39. §-a oda módosíttassék, hogy az özvegyet a

nevelési járulék már *egy gyermek után is megillessék*; a 43. §. azon rendelkezése pedig, mely szerint a nevelési járulékoknak valamennyi gyermekre eső összege az özvegyi ellátás összegét meg nem haladhatja, a hozzáfűzött következményekkel együtt a törvényből kitörölnöd.

3. Az idézett törvény 30. §-ának kiegészítése gyanánt mondassék ki, hogy a tisztviselő, altiszt, vagy szolga — minisztertanácsi határozattal — nyugdíjban részesíthető akkor is, ha önhibáján kívül, — bár nem a szolgálat teljesítése közben lett teljesen és nyilván bebizonyíthatólag szolgálatképtelenné, ha nyugdíjra jogosító alkalmazásban legalább öt, s ha korengedély mellett alkalmaztatott, legalább tíz évig szolgált.

4. Az idézett törvény 54. §-ában említett temetési járulék az összes állami tisztviselő után — ideértve a nőtisztviselőket is — engedélyezendő.

5. A törvényben megállapított 40 évi, tulhosszu szolgálati idő méltányos leszállítást is kérjük, különös tekintettel arra, miszerint nem méltányos, hogy a különböző minősítéssel bíró tisztviselők részére, tekintet nélkül a minősítés megszerzésével járó időkülönbségekre, egyazon szolgálati idő állapíttassék meg.

Az előadottakból világosan kidomborodik, hogy a *fizetés emelést* — 1600 korona kezdő fizetés alapján kérjük az 1893. évi IV. törvénycikknek az *előléptetési viszonyok javítására* kiterjesztendő módosításával. És ezt az 1901. évi költségvetéshez viszonyítva hiteles adatok után helyesen mutattuk ki, hogy annak költség-előirányzata 19,317.446 korona összegben nyerne megfelelő fedezetet.

Nem lehet tehát kétség a felől, hogy a tisztviselők emlékirata minden tekintetben alapul és irányadóul vehető a megalkotandó törvényjavaslatok tárgyalásánál.

A kérdéses emlékirat annál is inkább figyelembe vehető, mert annak szerkezete nem csupán egyoldalulag lett összeállítva, hanem annak minden pontja — míg egyfelől a tisztviselők kívánalmait juttatták kifejezésre, másfelől az állam érdekét sem tévesztették szem elől.

A tisztviselői javadalmazásnak 1600 korona kezdő fizetésre való felemelését nem csupán az 1881. évi LX. t.-c. indokolása teszi szükségessé, hanem a *megváltozott megélhetési viszonyok is felette sürgetik*.

Az emlékiratba foglalt kívánalmak nem adhatnak nagy gondot a kormánynak, mert mint említém, a fizetés felemelését és az előléptetési viszonyok javítását az 1893. évi IV. törvénycikk módosításával el lehet intézni.

A szolgálati pragmatika megvalósítására kéznél van a dr. Keleti Ferenc-féle törvényjavaslat.

A kérelem negyedik pontja ugyan csak egy törvénycikk módosítását kívánja. t. i. az 1885. évi XI. t.-c. 27, 28, 30, 34, 36, 39, 43, 53. és 54. §-ainak az igazság és méltányosság követelményeinek megfelelő módon való megváltoztatásával.

Szorongó kebellet és reményteljes hittel várjuk a kormány jóakaratóból a megígért törvényjavaslatok előterjesztését és bizva bizunk azokban, a kik a tisztviselők ügye iránt már eddig is biztató tanujelét adták annak, hogy szószólói és támogatói lesznek a tisztviselők kérelmének; — ne ítéljen el tehát senki bennünket azért, ha közülünk kisebb, vagy nagyobb kiáll a nyilvánosság terére és *szót emel az egésznek ügyéért*.

E mindnyájunkat oly közletről érdeklő ügyért szót emelni most az ideje, mikor talán már csak hetek, vagy napok kérdése, hogy a tisztviselők ügye a képviselőház elé kerüljön; ez indított engem is arra, hogy a nyilvánosság elé idézzem az emlékirat ama pontjait, melyekből a közvélemény megismerheti, hogy *mit kívánnak a magyar állami tisztviselők!*

* **Közigazgatási bíráskodás.** Hogy milyen szépen folyik Magyarországon a közigazgatási bíráskodás, annak szomorú példáját közli a »Kaposvár« legutóbbi száma, melyet a közönség okulására ide iktatunk a következőkben:

Dr. Czenthe Pál ügyvédjelölt a lengyeltői képviselőválasztás alkalmából zászlósértést követelt el, miért őt Plachner Sándor főszolgabíró 100 korona pénzbírságban s az eljárási költségek megtérítésében elítélte; a pénzbírság nemfizetés esetén megfelelő börtönbüntetésre levén átváltoztatható. Czenthe a főszolgabíró ítéletét megfellebbezte s az alispán a pénzbüntetést 20 koronára szállította le, az ítéletnek az eljárási költségekre vonatkozó részét azonban érintetlenül hagyta. Czenthet aztán megekkválták, mely alkalommal ellene nemleges jegyzőkönyvet vettek fel. Czenthe azonban a leszállított 20 korona bírságot a lengyeltői főszolgabírónak nyomban megküldötte s a póstaútványon megjegyezte, hogy a küldött 20 korona a bírság lerovására szolgál.

Plachner főszolgabíró erre határozatot hozott: a bírságot átváltoztatta 3 napi elzárásra s megkereste a kaposvári rendőrkapitányt, hogy az ítéletet, Czenthe lezáratásával hajtsa végre; határozatában kimondotta, hogy a beküldött 20 koronát nem a bírság lerovására, hanem az eljárási költségekre fordítja.

A kaposvári rendőrkapitány Dr. Czenthet megidézte városi rendőr kiküldésével, mire Czenthe felmutatta a postavevényt, mely szerint ő a bírságpénzt már lefizette s a főszolgabíró határozata alapján törvénytelen. A rendőrkapitány belátván a hibát, harmadnapig felfüggesztette az ítélet végrehajtását s ez idő alatt Czenthe a belügyminiszterhez tett Plachner ellen feljelentést, ki táviratilag til-

totta be Czenzthe elzárását, egyúttal a vonatkozó iratoknak nyomban való felküldését rendelte el.

Dr. Czenthét tehát nem zárták be. De most a vitás kérdés az, vajon dr. Czenzthe azzal, hogy a rendőrség behívta, hogy bűntetését leülje s a behívásra a rendőrségnél meg is jelent, le volt-e tartóztatva?

Mert tény, hogy a rendőrséghez behívott s hogy le nem zárták, azt csak a kaposvári rendőrkapitány — szabálytalan — de bölcs és humanus eljárásának köszönhetette. Feltéve, hogy Czenzthe nem itt a városban, hanem falun laknék s a fősztolgabíró a csendőrséget bizta volna meg Czenzthe előállításával, — a csendőrség bizonyára bekísérte volna Czenthét s ha ellenkezett volna, vele szemben a csendőrség eljárási szabályai szerint jártak volna el.

A belügyminiszter döntését nagy érdeklődéssel várja a közönség; mert a mellett, hogy Plachner fősztolgabíró határozata, mely szerint a birság lerovására beküldött pénzt az eljárási költségekre foglalja le, minden kétséget kizárólag törvénytelen, szomorú perspektíváját nyújtja ez ügygyel a közigazgatási hatóságok eljárásának a néppel szemben, kik ügyükben nem tudnak oly energiával védekezni, mint egy doktor juris s nem találnak mindig oly humanus végrehajtó hatóságra, minő a kaposvári rendőrkapitány.

Annyival inkább is, mert közigazgatási tekintélyek állítják, hogy Plachner fősztolgabíró határozata s eljárása a gyakorlatnak megfelel.

A ráckozári kétfejű sas.

Pécs, 1902. február 26.

Lapunk február 22-iki számában közöltük, hogy a ráckozári evang. templom bejárata fölött egy óriási kétfejű sas ékeskedik, melyet a német ajku, de magyar érzelmű község nem egy számbavehető tagja a lomtárba szeretne juttatni.

E közleményre a ráckozári evang. hitközség lelkészétől, Wagner Ádámtól magyarózó sorokat vettünk, a melyeket a következőkben közlünk:

A hirnek különben dicséretreméltó szándéku beküldője alapos tévedésben van ugy személyileg, mint történetileg. — Az az óriási kétfejű sas csakugyan ott ékeskedik templomunk bejárata fölött, de nem a ráckozári ev. gyülekezet vezető férfainak szégyenére, hanem elég nagy sajnálatára, a kiknek ép ugy „egyedüli óhaja, hogy a Bach-korszak (?) e csúf emléke a lomtárba kerüljön”, mint azoknak a községi számbavehető tagoknak, akik nem tartoznak a gyülekezet vezetői közé. És ha csakugyan ugy állana a dolog, hogy alólírottak csak egy szavába kerülne, hogy a templom e reliquiától megszabaduljon, akkor ez már rég megtörtént volna. Nem egyszer proponálta már boldogult elődöm és más is annak eltávolítását, így a millenium alkalmával is, de hasztalanul. Hibáztak a módban, melylyel indítványukat előterjesztették és indokolták s féltő, hogy az eltávolítás az idén sem sikerül, a mikor az egész templomot renováljuk és arra kedvező alkalom nyílik. A vezető elemek meg fogják tenni most is hazafias kötelességüket s maguk tognak legjobban örülni, ha a nem odaváló kétfejű sas a jövőben már nem bántja a szemüket és szívüket. — Ennyit az ügy személyi oldaláról.

Mutassunk rá a hir beküldőjének alapos történeti tévedéseire!

A kétfejű sas nem a Bach korszak csúf emléke, a miről a beküldő is könnyen meggyőződhetett volna, ha 1.) megnézi az évszámot, mely eléggé észrevehetően áll a kétfejű sas alatt és 1786-ot mutat, és ha 2.) elolvassa az ugyanott álló nagy betűs felírást, mely így szól: „Gott, dem Dreieinigen ist diese Kirche geweiht. Joseph der II.-te sei dafür

gebenedeit“. — A háromságos Istennek van szentelve ez a templom. II. József dicsőítésére érette. — Ebből világos, hogy a kétfejű sas nem egy gyászos kornak csúf, — hanem egy reánk, protestánsokra nézve arany hajnal hasadását hirdető kornak drága emléke. Egyébként nem mint az osztrákok állami, hanem mint az uralkodóház cimere került a templomunk bejárata fölé. Hisz tudvalevő dolog, hogy a kétfejű sas nekünk, protestánsoknak dicső és áldott emlékü II. József idejéig családi cimere volt és csak ő tette egyszersmind birodalmi cimerré. És a jó ráckozáriak annak idején minden bizonynyal nem azért rakták templomuk bejárata fölé, hogy vele német-osztrák érzelmüknek, hanem a templom-építést engedélyező uralkodó iránti hálás köszönetüknek adjanak kifejezést. És ma is az idők s viszonyok változtatásával bárki — így a hir beküldője is — meggyőződhetik róla, hogy a ráckozáriak így fogják fel a kétfejű sas jelentőségét. — „A német ajku, de magyar érzésű“ egyszerű földművelő nép fogalmi és érzelmi körén kívül esik az osztrákokkal való kapcsolat ápolása. Bizonyoságot tettek erről 48-ban, mikor ők is ott voltak O. zoránál a ráckozári megszalasztásánál; bizonyoságot tesznek erről ma is, mikor körükben s egyáltalában az egész baranyai és tolnai «svábság»-ban nincs nemzetiségi kérdés, aspiráció, — mikor szívesen adják gyermekeiket cserébe magyar szóra, — mikor örömmel beszél magyarul mindenki, a ki csak egy kicsit is ért hozzá.

Ép ezért kár ezt az áltatlan jellegű dolgot valami nagyon bolygatni, mert ez csak megnehezíti annak a kétfejű sasnak eltávolítását. Különbben aligha sérti jobban azt a sokat hangoztatott «magyar állameszmét», mint a drága és keservesen összekuporgatott pénzünkön beszerzett közös hadseregbeli csákokon, s fenntartott külföldi diplomáciai képviselőknek cimerein alkalmazott kétfejű sas.

Ezek után vagyok a Tekintetes Szerkesztő Urnak

hazafias üdvözléssel:

Wagner Ádám

á. h. ev. lelkész.

A nt. lelkész urnak fenti felvilágosító, illetve magyarózó soraihoz volna pár szavunk.

Az első az, hogy az igen tisztelt lelkész ur nem írja meg, hogy mi állja az utját a nem oda való kétfejű sas eltávolításának a templomról? Mely hatóság és mily alapon állja utját az egyházközség óhaja teljesítésének? Pedig ezt is érdekes lenne tudni.

Igy csak tapogatóznunk kell, mikor annak a véleménynek adunk kifejezést, hogy az illetékes egyházi hatóság, mikor a kétfejű sas eltávolítását nem engedi meg, ugyanabban a tévedésben leledzik, a melyről Wagner lelkész ur is tanubizonyoságot tesz, mikor azt állítja, hogy a ráckozáriak annak idején a kétfejű sast azért rakták templomuk bejárata fölé, hogy ezzel a templom-építést engedélyező uralkodó (II. József császár) iránti hálás köszönetüknek adjanak kifejezést; mert a kétfejű sas II. József idejéig családi cimere volt és csak ő tette egyszersmind birodalmi cimerré.

Nos, éppen ebben rejlik a tévedés; mert a kétfejű sas sohasem volt s ma sem családi cimere az uralkodó háznak. A Habsburgok családi cimere mindig az aranymezőben álló koronás vörös oroszán volt, melyhez a lotharingiai ágak beolvadása után hozzájárult a lotharingiai ház három repülő ezüstsasos cimere. A kétfejű sas I. Ferencig a német-római szent birodalom cimere volt s az osztrák örökös császárság proklamálásával ennek a császárságnak a cimere lett, amikor a kétfejű sas mellpajzsára alkalmazták a habsburg lotharingiai cimert, elválasztva az osztrák cimert (vörös mezőben vízszintesen fekvő ezüst csik) által.

Mikor tehát a ráckozáriak annak idején hálás köszönetük kifejezéseken ezt a cimert

alkalmazták templomukra, nagyot tévedtek, mert nem az uralkodó családi cimere, hanem az osztrák örökös császárság cimere alkalmazták s így voltaképen nem a kegyes uralkodót, hanem az osztrák örökös császárságot dicsőítették.

Ezt kellene megmagyarázni annak a hatóságnak, a mely valószínűleg kegyeleti szempontból ellenzi a hibás cimere eltávolítását. — Ezzel tán meg lehetne változtatni nézetét, mert az csak nem sértheti a kegyeletet, ha megreparáljuk az elődök tévedését, főleg ha ez a tévedés hazafias érzületünket is annyira sérti.

H i r e k.

Pécs, 1902. febr. 26.

Magyar nemzet — Iovas nemzet.

— Bicikli és paripa. —

Őseink lóháton foglalták el hazánkat; vajjon, ha biciklin foglalták volna el, megértük volna-e az ezeréves fennállást?

A ló megijed a kerékpártól, automobil-tól; valószínűleg sejt, hogy a gép őt ki fogja szorítani.

Én szerethetem a biciklit, de a bicikli engem sohasem fog szeretni.

„Egy lovas felér husz gyalogossal“, mondja egy régi közmondás; csodálatos, hogy a kerékpárosokra még nem keletkezett hasonló mondás.

A kerékpáros sokkal gyengédebb, mint a lovas; az utóbbi sohase viszi a lovát a hátán, ha rossz az út.

A ló sokat eszik, de elvégre én őt is megehetem; a kerékpár nem eszik semmit (csak néha borsos javításokat), de — én sem ehetem meg őt!

Eddig lovagias emberek voltak, ezentúl már csak kerékpárosias, vagy automobilias emberek lesznek.

A „lovag“ címet el kell törölni; lesz ezután „X. bajaok“, esetleg „N kerékpárog“.

Lumpolás után már sokat vitt haza hű lovuk! Hányat visz ilyenkor a kerékpár?

Kár, hogy a kerékpár nem tanulékony, különben már idomított bicikliket lehetne a lovardákban — pardon! — a „kerékpárodákban“ látni.

Annyi bizonyos, hogy a kerékpáros hölgyek sokkal férfiasabb benyomást gyakorolnak, mint a lovaglók.

Kíváncsi vagyok, mikor alakulnak állami méneseink állami bicikli- és automobilgyárrakká.

„Lóverseny“ az helyes szó, de „kerékpárverseny“ nem; ki kell javítani.

Különös, hogy elismert gyáva emberek, kik egy lóhoz közeledni sem mernek, egész bátor kerékpárosok lehetnek.

Annyi kongresszus volt már és bicikli- vagy automobilkongresszus még nem.

Kár a lótenyésztésre annyit aldozni, nem volna jobb az arra fordított összegeket kerékpár- és automobilgyárak létesítésére fordítani?

Még megmaradt kevés lovasaink épülésére közli:

Equitans.

Napirend 1902. február 27-én.

Naptár: csütörtök, febr. 27. — Róm. kath.: Leander. — Prot.: Leander. — Görög-kel (febr. 14.) Auxent. — Zsidó: Adar 20. — Napkél 6 óra 29 perckor; nyugszik 5 óra 27 perckor. — Holdkél 11 óra 1 perckor éjjel; nyugszik 8 óra 24 perckor reggel.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, éjjeli fagy, nyugaton sok helyen csapadék várható.

Színház: »Képviselő ur«, bohózat.

— **(Szenteltett törvények.)** A hivatalos lap mai száma közli az 1902. évi III. törvényeknek, mely a vármegyék pénztári és számvevőségi teendőinek ellátásáról szól, királyi szentesítését.

— **(Áthelyezett ezredes.)** Kirchner Herman ezredes, a gyulai 2. honvédegyalozred parancsnoka, hasonló minőségben a pécsi 19. honvédegyalozredhez helyeztetett át.

— **(Halálozás.)** Mohács társadalmának egy közkedvelt tagját, Gaál László anyakönyvvezetőt, ki annak idején a pécsi káptalan uradalmában szolgált gazdatiszti minőségben, ragadta ki hirtelenül a halál az élek sorából f. hó. 24-én este egy negyed 6 órakor. Az életérős, 59 éves, jó kedélyű urat mindenki szerette, mindenkinek kedves „Laci bácsi”-ja volt. Febr. 18-án este volt utoljára jóbarátai körében. Másnap már mindenki tudta, hogy a kedves „Laci bácsi” agyszélhűdés érte. Aggódva lesték jóbarátai az állapotáról szállongó híreket, míg végre megjött a retegett hírből, hogy meghalt. Temetése ma volt d. e. 10 órakor Mohácsra. Elhunytáról a következő gyászjelentést vettük: »Alulírottak úgy a maguk, mint a rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy Gaál László magy. kir. állami anyakönyvvezető, vármegyei törvényhatósági bizottsági tag folyó évi február hó 24. délután 5 órakor életének 60. évében rövid szenvedés s a halotti szentségek ajtatos felvétele után jobblétre szenderült. A boldogultnak drága hamvai folyó évi február hó 26. délelőtt 10 órakor fognak a gyászházban a róm. kath. vallás szerint törtéendő beszentelés után a mohácsi róm. kat. temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat a drága elhunyt lelki üdvéért a mohácsi püspöki templomban f. évi február hó 27-én d. e. 8 órakor fog bemutatni. Mohácsra 1902. évi febr. hó 24-én. Áldás és béke lengjen drága hamvai felett! Gaál Lászlóné szül. Watervliet Ida menyee, Balog Bertalan veje, Balog Margit, ifj. Gaál László unokái, Gaál László, Gaál Aranka, Gaál Mari-ka, Gaál Sarolta gyermekei. — Ocskói Ocskay Károly nyug. uradalmi tisztartó rövid szenvedés után életének 86. évében Dunaföldváron elhunyt. A megyeszerte kedvelt és tisztelt férfi holttestét Tápén a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **(Jelentés a vízről.)** A Tetteforrás vizszolgáltató képességéről a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettei forrás vizszolgáltató képessége folyó hó 26. án reggel 7650 köbméter.

— **(Katonai hír.)** Zsellár Antal alezredes, az eszéki 28. honvédegyalozredtől a nyitrai 14. honvédegyalozredhez és Oreskovics János a károlyvárosi 26. honvédegyalozredtől az eszéki 28. honvédegyalozredhez helyeztetett át.

— **(Pályázat.)** A csurgói kir. járásbírósnál egy végrehajtói állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a kaposvári kir. törvényszék elnökéhez.

— **(Városatyák választása.)** A szigetküllővárosi polgárok holnap (csütörtökön) este negyed 8 órakor értekezletet tartanak a „Korona” vendéglőben, hogy a jövő vasárnap tartandó törvényhatósági bizottsági tagválasztásra a jelöléseket megtegyék.

— **(A hajózási forgalom megújítása.)** Az I. cs. kir. szab. Dunagőzha-

józási társaság f. hó 27-én, holnap, csütörtökön összes állomásain megkezdte az áru felvételt.

— **(Mégfuladt bányász.)** Milais János 21 éves, nőtlen csillér, somogyi lakos, tegnap este 7 órakor a Rükker-aknában I. szint 11. sz. széntelepen saját vigyázatlansága folytán a lezuhanó szén alá került és megfuladt. Forray Valér tb. főszolgabíró és dr. Trixler Rudolf járásorvos kimentek a vizsgálat megejtése végett a helyszínére.

— **(Kinevezés.)** Fridrich Gyula, tabi kir. járásbírósi díjnok, a nagymar. oni kir. járásbíróshoz irnokká neveztetett ki.

— **(Obsit.)** A honvédelmi miniszter rendeletével saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsájtottak: Alberti Ernő, Bader Sámuel és Bodi Gyula, pécsi 19. honvédegyalozredbeli tartalékos hadnagyok.

— **(Jubileum.)** Tegnap volt tíz éve, hogy a „Pécsi pincér egyesület” zászlaját felszentelték. Ez alkalomból Dollinger András elnök vezetése alatt egy küldöttség tisztelt Scholz Gyuláné zászlóanyánál; tegnap este pedig Bujanics Tamás földbirtokosnál, a ki a zászlót ajándékozta ezelőtt tíz évvel az egyesületnek. A küldöttség tagjai voltak: Rehling János elnök, Scholz Gyula, Lebhaft István, Lieber József, Sámson István, Kockler József, Járányi József, Jakab János és Jenovay József.

— **(A pálinka.)** Leverte tegnap este a lábáról a pálinka Kovács János napszámot, a ki a városi major előtt részegen terült el a sárban. A rendőrség szedette onnan fel s bezáratotta a városi közkórházba, hogy ott aludja ki a pálinka okozta mámort a fejéből.

— **(Állatorvosi vizsgálati díjak állatvásárok alkalmával.)** Darányi földművelési miniszter rendeletet adott ki, mely szerint állatvásárok alkalmával a marharakodó állomásokhoz szakértőként kirendelt állatorvosok a vizsgálatokat úgy délelőtt, mint délután egyfolytában tartoznak teljesíteni s ezen napokon a déli 12 óráig teljesített vizsgálatokért az összes szállítók terhére csak egyszeri munkadíjat (6 koronát), a délután végzett vizsgálatokért szintén csak egyszeri fuvardíjat és egyszeri 2 kor. munkadíjat számíthatnak fel.

— **(Razzia.)** Rendőrségünk ma hajnalban razzia-tartott. A hajnali razzia-nak is meg volt az eredménye, mert hét csavargót fogtak össze, kiknek se lakásuk, se foglalkozásuk nincsen. Nem is idevalók s így majd el fogják őket toloncolni, illetőségi helyük megállapítása után.

— **(Fickó a sörben.)** A sörivők panaszt, hogy a sörmérésekben sörüket a csap alatti dézsába csurgott sörrel szaporítják, a minisztériumban, ugylátszik, megsokalták. Szigorú rendelet utasítja és rendőrhatalóságot, továbbá a városi és járásorvosokat, hogy ezt a visszaélést ellenőrizzék és 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtsák az egészség elleni kihágás elkövetőit, akár hivatalból akár pedig magánpanaszra indítják is meg az eljárást. Viszázesés esetén az italmérési jog megvonása iránt az illetékes pénzügyigazgatóság megkeresendő.

— **(Letartóztatott kereskedő.)** Fleischer József pécsváradai kereskedő múlt év október hónapjában Budapesten és Bécsben nagyon sok árut vásárolt hitelbe. Mihelyt megkapta az árut, részint eladta Pécsváradon, részint pedig Pécsset elzalogosította, tehát kijátszotta a hitelezőket. A budapesti hitelezői védőegyesület képviselőiben Herzföld Samu dr. ügyvéd Fleischer ellen följelentést adott be a pécsi törvényszékre, a mire a vizsgálóbíró Fleischer Józsefet vizsgálati fogságba helyezte és a potományon eladott árukra elrendelte a fenyegető zárlatot.

— **(Elgázolta a vonat.)** A barcsi állomáshoz közel az este 7 órakor befutó vonat egy részeg napszamos embert, ki a si-

nekre feküdt, elgázolt. A mozdonyvezetőt a szerencsétlenségért felelősség nem terheli, mert a koromsötétségben a sinen fekvő embert meg nem láthatta.

— **(Magyarosodunk.)** Leó pápa 25 éves pápaságát ünnepelte e hó 24. én Somogy-Szent-László község, amely még csak pár évvel ezelőtt is német község volt. A templomban az egész mise alatt magyar egyházi énekeket adtak elő, mise után pedig Gosztonyi Jenő plébános intézett úgy a gyermekekhez, mint a jelenlévő vendégekhez magyar és német nyelven lelkes beszédet, megdicsérve a lelkes magyar érzelme kántortanítót Hergerth Ferencet, nemkülönben Gyenis Anna osztálytanítónőt is, ki a magyarosítás nehéz munkájában kedves segítséget nyújt a főtanítónak.

— **(Hirtelen halál.)** Schmidt Mihály szegzárdi születésű 35 éves kocsis tegnap reggel a Szigony utca 39. sz. ház előtt hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt.

— **(Kirákat-fosztogatók.)** Deutsch Mihály és Márkus György nevű suhancok tegnap este a Keresztény fogyasztási szövetkezet Kossuth-utca 8. szám alatti boltjának kirakat üvegét betörték s onnan egy csomó mandulát, cukrot és egyebet elemeltek. Azonban megcsípték őket s átadták a rendőrségnek, hol most folyik ellenük az eljárás.

— **(Bezárt iskola.)** A gödrei r. k. elemi népiskolát, az uralkodó difteritisz és vörheny-járvány miatt a hegyháti járás főszolgabírája bizonytalan időre bezáratotta.

— **(Talizmán gyűrűk.)** Amerikában az előkelő hölgyek egy idő óta a legdrágább gyűrű mellett nem hordanak mást, mint egy talizmán gyűrűt, másnéven szerencsegyűrűt, melynek rendeltetése, hogy hordozójára szerencsét hozzon, ezek a szerencsegyűrűk valóban szépek és érdekesek. Angol motívumban arany gyűrűk gyönyörű valódi kövekkel, melyeknek szép zöld bársonyszíne meglepő jó hatással van a szemre. Alakjuk is meglepő izlées és előkelően egyszerű. Hölgyek és férfiak egyaránt viselik és tulnyomóan a művelt osztály. Ezen szerencsegyűrűk nem csak szépek és értékesek, de a legnagyobb mértékben olcsók és 10—30 koronáig kaphatók Magyarországon egyedül Schönwald Imre pécsi ékszerésznél, a kinek készlete e nemből igazán látványos számba megy. Nem lehet kétség benne, hogy e szép talizmán gyűrűk nálunk is közkedveltségük lesznek.

— **A Bedő-kávéházban** ma, csütörtökön Rác Gusztó zenekara hangversenyez.

Művészet, irodalom.

○ **Színházi hírek.** Bokor József kitűnő történelmi korrajza, a *Kurucfufang* szombaton kerül ez idényben először színre a színházunkban. A fő női szerepben özvegy *Tiszaynéval*. Pénteken *Közönyt közönnnyel* kerül színre másodsor. Ennek a darabnak nagy sikere volt az első előadáson és így hiszszük, hogy ezuttal is szép számú közönség fogja végignézni. Vasárnap este a rég nem adott *Két pisztoly*, a jövő hét folyamán pedig felújításra kerül a „*Bubos pacsirta*”.

○ **Lotti ezredesei.** A magyar színház nagysikerű énekes életképéből már javában folynak a színpadi próbák. A bemutató előadás a jövő hét folyamán lesz megtartva. A darabot *Nádassy* rendezzi és az előadástól nagy sikert vár az igazgatóság.

○ **Heti műsor.** Csütörtökön febr. 27-én »Képviselő ur«, bohózat. — Pénteken febr. 28-án »Közönyt közönnnyel«, vigjáték. — Szombaton március hó 1-én »Kurucfufang«, színmű.

Törvénykezés.

§ Leszúrta a fiát. Ily címen megirtuk tegnap az ezidei első esküdszéki cikluson utolsónak tárgyalt szándékos emberölés büntetének tényálladékát. A vádlottat, **Kalmár Imre**, görcsönyi lakost, ki veszekedés közben leszúrta folyton a házsártoskodó fiát, **Kalmár Józsefet**, az esküdtek *nem bűnösnek* jelentették ki s ennek alapján a bíróság a vádlott ellen a további eljárást megszüntette.

Táviratok.

— **Országgyűlés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén napirend előtt **Lindner** Gusztáv szász képviselő visszautasította **Pichler** Győző tegnapi vádjait, mire **Pichler** kijelentette, hogy mindenben főtartja vádjait. A szászokat meghallgatják, de ha a nemzet ellen beszélnek, soha!

A költségvetési vitában **Pozsgay** Miklós Kossuth párti képviselő követeli, hogy minden megyébe küldjenek egy Káfkát, mert csak így tisztulhat meg a közigazgatás az elharapozott korrupciótól.

Kollár Márton tót nemzetiségi képviselő azon panaszkodik, hogy a gimnáziumokban a tót ifjak elfelejtik anyanyelvüket.

Zugás támadt erre s egyes kiáltások hallatszottak: „Talán az egyetlen is tótul tanítsanak?“ **László** Mihály odakiáltja a szónoknak: „Pánszlávok! Muszkák!“

Kollár Márton kikéri magának ezt a gyanúsítást. Katolikus pap nem lehet pánszláv, sem muszka. (Helyeslés.) Magyarországon mindent üldöznek, ami „pán“-nal kezdődik; a pánszlávizmust pángermánizmust, pánrussizmust. De így támadt a pánmagyarizmus. (Zajos ellentmondások.)

Apponyi Albert gr. elnök is figyelmeztette erre a szónokot, hogy nem engedheti meg a magyarosítást, a magyar szellemet pánmagyarizmusnak nevezni. Ezt az elnöki kijelentést általános helyeslés kísérte.

Malátszky Győző Kossuth-párti képviselő volt a költségvetési vitának mai utolsó szónoka s ostromozta a nemzet hipercionalitását, a mely eltűri Magyarországon a Gotterhaltét.

Végül **Visontai** Soma interpellált a kiegyezésről, **Szederkényi** Nándor pedig az olasz borvám klauzula állítólagos meghosszabbításáról.

— **Merénylethir Belgrádból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőházban ma délben az a hír terjedt el, hogy Sándor királyt Belgrádban meggyilkolták.

— **Szell Kálmán beteg.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Szell** Kálmán ma nem jelent meg a képviselőházban, mert ágyban fekvő beteg. Láza van.

— **Szigeti József meghalt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Szigeti** József, a budapesti nemzeti színház veterán, kiváló, nyugalmazott művésze, jeles színműíró ma elhunyt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
Segédszerkesztő
HONTHY ISTVAN.

Hirdetések.

Eladó vetőmagvak.

A **baranya-szent-lőrinczi uradalomban** következő **vetőmagvak eladók:**

Richardson Chevalier és **Hanna** elsőrendű **sörárpa q-ként 18 korona,**

tavaszi bükköny q-ként 18 kor.

Prof. Maerker-féle burgonya q-ként 4 korona.

Megrendelések intézendők az **Uradaimai Számtartóshoz Baranya-Szentlőrincz-re.**

A „Pécsi kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyző pénztára“.

Meghívó.

A „Pécsi kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyző pénztára“
1902. évi március hó 16-án (vasárnap) d. u. 1/3 órakor
a városháza tanácstermében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek, az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjait tisztelettel meghívja

Pécs, 1902. évi febr hó 25 én

Az igazgatóság

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése. — 2. Az 1901. évi zárszámadás, mérleg- és statisztikai kimutatások előterjesztése. — 3. A felügyelő bizottság jelentése s ennek alapján az igazgatóság részére a felmentvény megadása iránti határozat. 4. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és választott bíróság lemondása, új igazgatóság, felügyelő bizottság és választott bíróság megválasztása. — Indítványok.

Alapszabály 36. §. A cégfőnök urak a közgyűlésen valamely alkalmazottjuk által írásbeli megbízás útján képviselhetik magukat.

39. §. A közgyűlésen csak oly indítvány és interpelláció vehető tárgyalás alá, mely legalább tíz kiküldött által 8 nappal a közgyűlés előtt adatott be az igazgatóságnál.

KÖSZI JÁNOSNÉ

PÉCSETT, IRGALMASOK-U. 24. SZ.

fűszerkereskedése és a **Vilma-cukorkagyár** tulajdonosnője minden a fűszerüzleti szakmába vágó árunak közvetlenül és kifogástalan forrásokból való beszerzése folytán azon előnyben részesítheti a t. c. vásárló közönséget, hogy megbízható jó árut olcsó áron vásárolhasson. Saját gyártmányu cukorkái ugy a helybeli, mint a vidéki vásárlók elismerő meglegedését nyerték meg, s így bátran versenyezhet az idegen gyárak áruival már azért is, mert olcsóbb árak mellett csak jó minőséget nyújt. Saison áruai a különleges **Tip-Top rum**, 7 decil. üvegben 2 kor., 3½ decil. üvegben 1 kor. Kitűnő theája, theasüteménye és válogatott minőségű szalon-, színház- és selyembonbonjai, **Café á la Crème** és egyéb cukorkái általános kedveltségnek örvendenek